

Úvodní stránka>Obrátit se na soud>Kde a jak>Náklady

## Náklady

Tato stránka obsahuje informace o nákladech řízení v Polsku.

Rodinné právo – rozvod

Rodinné právo – svěření dětí do péče

Rodinné právo – výživné na dítě

Obchodní právo – smlouvy

Obchodní právo – odpovědnost

Právní rámec upravující odměny právnických profesí

### Advokáti

Odměny v jednotlivých věcech se v Polsku podle zákona řídí dohodou mezi advokátem (adwokat) a klientem. Zohledněny mohou být následující faktory:

složitost a rozsah právního problému

čas vyžadovaný k řádnému splnění úkolu

zkušenosti a odborné znalosti advokáta

lhůty

stupeň naléhavosti

jiné faktory.

Podle vyhlášky o odměnách za advokátní služby ze dne 28. září 2002 (rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie) je třeba při stanovení odměny vzít v potaz:

složitost a povahu věci.

práci vyžadovanou k dovedení věci do konce

Ve zvláštních případech pak v závislosti na hmotné a rodinné situaci klienta může advokát stanovit nižší odměnu než je ta, která vyplývá ze zákona o soudních nákladech v občanskoprávním řízení (ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).

Zásadou je, že náklady řízení hradí neúspěšný účastník. Částka přiznaná soudcem (za zastoupení advokátem) se však musí pohybovat v rámci intervalu stanoveného vyhláškou o odměnách za advokátní služby ze dne 28. září 2002. Odměna tak (v souladu s odstavcem 2) nesmí překročit šestinásobek minimální sazby nebo hodnotu předmětu sporu. Výše odměny rovněž závisí na povaze a cíli věci a na fázi řízení. Hlavy 2 až 5 vyhlášky vymezují minimální odměny v různých věcech.

### Právní poradci

Právní poradci (radcy prawni) podléhají úpravě obdobné té, která se vztahuje na advokáty.

### Soudní vykonavatelé

Polské právo rovněž vymezuje odměny soudních vykonavatelů (komornicy), a to v zákoně o soudních vykonavatelech a exekučním řízení (ustawa o komornikach sądowych i egzekucji).

Obecné zásady jsou následující.

Ve všech věcech, jejichž předmětem je peněžní plnění, by se odměna měla vypočítávat jako procento z výše uplatněného nároku. Když soudní vykonavatel peněžní pohledávku zajistí, odměna hrazená věřitelem nesmí přesáhnout 2 procenta z hodnoty pohledávky a ani nesmí být nižší než 3 procenta průměrné měsíční odměny nebo vyšší než je pětinašobek této částky.

Při exekuci pohledávky vykonavatel naučtuje dlužníkovi poplatek ve výši 15 procent z výše pohledávky. Tato částka zároveň nesmí být nižší než 10 procent průměrné měsíční odměny a nesmí přesáhnout třicetinašobek této částky.

u nepeněžních plnění je v případě, kdy vykonavatel zajišťuje a vymáhá nepeněžitou pohledávku, odměna fixní.

### Fixní náklady

#### Fixní náklady v občanskoprávním řízení

Soudní poplatky a výlohy upravuje zákon o **soudních nákladech v občanskoprávním řízení**.

Poplatkem je peněžní částka účtovaná za každou listinu předloženou soudu, a to tam, kde zákon takový poplatek stanovuje. Existují tři druhy poplatků: variabilní, fixní a základní.

Výše poplatku se mění v závislosti na povaze věci: občanskoprávní, rodinná, obchodní či jiné. Při určování výše nákladů se rovněž bere v úvahu druh podání k soudu.

Náklady zahrnují výdaje související s účastí stran, svědků a znalců na řízení. Odvíjí se i od **času** a vynaloženého **úsilí**. Náklady mohou zahrnovat odměnu tlumočnicků a překladatelů, cestovní výdaje a náklady na ubytování či náhradu ušlého zisku svědků za dobu strávenou u soudu. Dalšími zohledňovanými výdaji jsou: odměny jiných institucí a osob, prozkoumání důkazů, přeprava a zabezpečení zvířat a věcí, čas strávený ve vazbě nebo vydaná prohlášení. Vedle toho existují **náklady řízení**. Tyto se skládají ze nákladů soud, nákladů na přípravu řízení a nákladů na úkony učiněné advokátem nebo právním zástupcem v rámci zastupování klienta (včetně odměny za zastoupení a poradenství).

Obecnou zásadou je, že neúspěšný účastník nahradí úspěšnému účastníkovi náklady, které důvodně vynaložil na ochranu svých zájmů, není-li stanoveno jinak. Vítězná strana však musí počkat do vyhlášení konečného rozhodnutí, než jí mohou být tyto náklady nahrazeny. O nákladech se rozhoduje až v závěrečné fázi soudního řízení, těsně před přijetím konečného rozhodnutí.

#### Fáze občanskoprávního řízení, kdy musí být zaplacený fixní náklady

Platba příslušné částky by měla být provedena v okamžiku podání listiny k soudu – (článek 10 zákona o soudních nákladech v občanskoprávním řízení).

#### Fixní náklady v trestním řízení

##### Fixní náklady stran v trestním řízení

Náklady zpravidla nejsou fixní, nýbrž jsou vypočítávány po vynesení rozsudku. Výše závisí na délce řízení, trestu a odměnách znalců. Fixní náklady lze předvídat pouze ve věcech zahájených na návrh soukromoprávního subjektu, kdy taková osoba musí zaplatit fixní počáteční poplatek.

#### Fáze trestního řízení, kdy musí být zaplacený fixní náklady

Fixní náklady hrazené v trestním řízení stranami řízení musí být zaplacený po vynesení rozsudku (který je pro účastníky platný a závazný).

#### Základní náklady v ústavním řízení

**Polský občanský soudní řád** upravuje (v článku 424) možnost podání návrhu na přezkum konečného rozhodnutí soudu druhé instance. To lze učinit tehdy, jestliže takové rozhodnutí způsobuje účastníkovi újmu a pokud nebylo možné toto rozhodnutí změnit nebo zvrátit (návrh na prohlášení rozporu rozhodnutí s právními předpisy).

Takový návrh lze podat rovněž tehdy, jestliže se rozpor s právními předpisy týká porušení podstatných pravidel právního pořádku, porušení základních ústavních práv, lidských práv nebo práv občana, a tam, kde bylo takové rozhodnutí vydáno soudem první instance. V takových případech stanoví **zákon o soudních nákladech v občanskoprávním řízení** obligatorní poplatek. Nestanoví-li zákon jinak, činí základní sazba 30 zlotých (článek 14)

Z tohoto pravidla jsou rovněž výjimky; v některých případech je výše poplatku:

40 zlotých, týká-li se návrh na prohlášení rozporu s právními předpisy nesporného řízení zahájeného z moci úřední.

1 000 zlotých, týká-li se návrh na prohlášení rozporu s právními předpisy rozhodnutí předsedy Úřadu na ochranu hospodářské soutěže a spotřebitelů.

3 000 zlotých, týká-li se návrh na prohlášení rozporu s právními předpisy rozhodnutí předsedy Státní rady pro rozhlasové a televizní vysílání.

#### **Základní náklady ústavního řízení, kdy musí být fixní náklady zaplacený**

Platba základních nákladů v ústavním řízení by měla být provedena tehdy, kdy je k soudu podávána příslušná listina (článek 10 zákona o soudních nákladech v občanskoprávním řízení).

#### **Předběžné informace, které musí uvést právní zástupci**

##### **Práva a povinnosti stran**

Podle zákona nejsou právní zástupci odpovědní za konečný výsledek řízení. Jsou povinni zachovávat přiměřenou úroveň pečlivosti a činit veškerá nezbytná opatření k tomu, aby byla věc řádně vyřešena. To zahrnuje i volné uvážení zástupců vybírat takové informace, které mohou být pro jejich klienty přínosné. Některé povinnosti jsou upraveny v profesních řádech. Ty jsou však vydávány profesními komorami a jejich povaha je čistě deklaratorní. Jejich porušení má za následek pouze kárné řízení.

##### **Související náklady**

Hrazené stranou, která měla ve věci úspěch

Hrazené neúspěšnou stranou.

##### **Právní základy pro stanovení nákladů**

##### **Kde lze najít informace o právních základech pro stanovení nákladů v Polsku?**

Příslušné informace (včetně informací o nákladech) lze nalézt na oficiálních internetových stránkách polského ministerstva spravedlnosti. Obecně použitelným je zákon o soudních nákladech v občanskoprávním řízení. To znamená, že každý, kdo je nějakým způsobem zapojen do soudního řízení, nebo kdo hledá informace o nákladech, může příslušná pravidla snadno nalézt.

Lidé, kteří mají potíže s porozuměním zákonu, se mohou obrátit se žádostí o pomoc na své právní zástupce (advokáty nebo právní poradce). Profesionální právníci mohou poskytnout informace i pomoc s různými aspekty řízení i v jiném jazyce nebo jazycích.

##### **V jakých jazycích lze získat informace o právních základech pro stanovení nákladů v Polsku?**

Informace jsou dostupné pouze v polštině.

##### **Kde lze najít další informace o mediaci?**

Polský občanský soudní řád obsahuje informace o mediaci v článcích 183<sup>1</sup> až 183<sup>5</sup>. Odměňování mediátorů a nahrazování jejich výdajů jsou upraveny ve vyhlášce ze 30. listopadu 2003 vydané **ministerstvem spravedlnosti**. Náklady mediace však nejsou zpravidla považovány za náklady soudního řízení, pokud mediaci nenařídil soud.

##### **Kde lze najít další informace o nákladech?**

##### **Dostupné internetové stránky s informacemi o nákladech**

Internetové stránky [polského ministerstva spravedlnosti](#) jsou součástí oficiálních internetových stránek **polské vlády**. Popisují **systém soudnictví** a záležitosti související s polským civilním právem, včetně soudních nákladů. Odkaz na internetové stránky vede k vysvětlení problematiky nákladů v občanskoprávním řízení (pouze v polštině).

##### **Kde lze najít informace o průměrné době trvání různých řízení?**

Předpovědět průměrnou dobu trvání určitého řízení je nesmírně obtížné, neboť tato závisí na míře právní a věcné složitosti věci.

##### **Kde lze najít informace o průměrných celkových nákladech konkrétního řízení?**

Navzdory výše uvedenému lze průměrné náklady řízení určit. Náklady právního zastoupení se stanoví na začátku řízení. Tyto náklady odvisí od dohody uzavřené mezi klientem a zástupcem. Pokud jde o právní zastoupení z úřední povinnosti, jsou náklady stanoveny ve vyhláškách.

Rovněž je možné určit náklady samotného řízení u soudu. Poplatky jsou vymezeny v zákoně o soudních nákladech v občanskoprávním řízení a odvíjejí se od hodnoty předmětu sporu a povahy věci (např. obchodní věc nebo rozvod manželství). Účastníci mohou rovněž vzít v úvahu náklady na přizvání znalců.

##### **DPH**

##### **Jak se tyto informace poskytují?**

Poplatky a náklady vymezené v zákoně o soudních nákladech v občanskoprávním řízení jsou osvobozeny od daně a proto DPH nepodléhají. Právní zastoupení podléhá základní sazbě DPH (23 %).

##### **Jaké jsou platné sazby?**

Výše platné sazby DPH je 23 %. Služby poskytované právními poradci a advokáty podléhají dani stejně jako ostatní služby. Daň se stanovuje zákonem o dani z přidané hodnoty.

##### **Právní pomoc**

##### **Platná hranice příjmů v občanskoprávním řízení**

Lidé žádající o osvobození od soudních poplatků musí předložit oficiální návrh. Osvobození může být schváleno v případě, že mohou prokázat, že náklady nejsou schopni uhradit, aniž by sobě nebo své rodině přivodili strádání.

Žadatel musí rovněž předložit písemné prohlášení s následujícími údaji: manželský stav, příjmy, zdroj příjmů a majetek. V případě, že jsou výše uvedené podmínky splněny, soud osvobození schválí a kromě toho přidělí žadateli bezplatnou profesionální právní pomoc (právní zástupce je na začátku řízení zaplacen **ministerstvem financí**; na konci řízení je pak neúspěšný účastník povinen na žádost vítězné strany tyto náklady nahradit).

##### **Platná hranice příjmů pro obviněného v trestním řízení**

Pevně stanovená hranice neexistuje. Obecnou zásadou je, že žadatel musí řádně prokázat, že s ohledem na svoji finanční situaci nebo na finanční situaci své rodiny by zaplacení nákladů pro něj bylo příliš tíživé.

##### **Platná hranice příjmů pro oběť v trestním řízení**

Pevně stanovená hranice neexistuje. Právní pomoc lze poskytnout, jestliže oběť, coby účastník řízení, není schopna hradit náklady, aniž by tím byla poškozena její finanční situace nebo finanční situace její rodiny.

##### **Další podmínky spojené s poskytnutím právní pomoci oběti**

Jak bylo uvedeno výše, oběť musí být účastníkem řízení. Během vyšetřování je oběť účastníkem z moci úřední. V rámci soudního řízení pak musí získat status tzv. „vedlejšího žalobce“ (francouzsky „partie civile“).

#### **Další podmínky spojené s poskytnutím právní pomoci obviněnému**

Neexistují žádné další podmínky upravující právní pomoc poskytovanou obžalovanému. Existují však další důvody pro poskytnutí právní pomoci obžalovanému. Právní pomoc je obligatorní tam, kde:

je nezletilý

je hluchý, němý nebo slepý

existuje důvod pro pochyby o jeho duševním zdraví

soud poskytnutí právní pomoci považuje za nezbytné s ohledem na okolnosti ohrožující obhajobu

řízení se koná před krajským soudem coby soudem první instance a obžalovaný je obžalován ze závažného trestného činu nebo byl zbaven svobody.

řízení se koná před Nejvyšším soudem.

#### **Soudní řízení osvobozená od poplatků**

V případě trestních řízení zahájených na návrh veřejnoprávních subjektů náklady hradí ministerstvo financí.

Řízení s mladistvými jsou osvobozená od poplatků.

V některých případech (např. vyživovací povinnost, protiprávní smluvní ustanovení) jsou navrhovatelé osvobozeni od soudních poplatků (článek 96 nařízení).

#### **Kdy musí neúspěšná strana nahradit náklady řízení straně, která uspěla?**

Obecným pravidlem je, že **neúspěšná strana** je povinna uhradit základní náklady řízení a nahradit vítězné straně náklady na právní zastoupení. Nahraditelné náklady jsou vymezeny v polském občanském soudním řádu (články 98 až 110). Nahraditelné náklady zahrnují zejména: náklady soudního jednání (soudní výlohy), náklady na dopravu, přiměřenou náhradu ušlého zisku a náklady na právní zastoupení.

#### **Odměny znalců**

O odměně znalce rozhoduje soud – v závislosti na účelu věci, kvalifikaci, době trvání a míře pracovního vytížení.

#### **Odměny překladatelů a tlumočnicků**

Odměna se odvíjí od toho, zda byl překlad/tlumočení nařízeno státem nebo vyžádáno soukromým subjektem.

Vyhláška o odměňování soudních tlumočnicků (vydaná **ministrem spravedlnosti dne 25. ledna 2005 – Úř. věst. 2007, č. 41, bod 265**) upravuje odměny vyplácené veřejnými institucemi. Podle zákona se náklady určují podle následujících faktorů: zdrojový a cílový jazyk (vychází se přitom z obecného předpokladu, že snáze se zpravidla překládá z cizího jazyka do jazyka mateřského, tudíž je takový překlad levnější). Dalšími faktory jsou terminologie a úroveň specializace.

V neveřejném sektoru jsou náklady upraveny smlouvou uzavřenou mezi překladatelem/tlumočnickem a jeho klientem.

Prameny jsou:

Vyhláška o odměnách za advokátní služby vydaná ministrem spravedlnosti dne 28. září 2002 – Úř. věst. 2002, číslo 163, bod 1348

Zákon o soudních nákladech v občanskoprávním řízení – úřední věstník 2005, číslo 167, bod 1398.

Vyhláška o odměňování soudních tlumočnicků **ministra spravedlnosti dne 25. ledna 2005 – Úř. věst. 2007, č. 41, s. 265**)

#### **Související dokumenty**

[Polská zpráva o průzkumu transparentnosti nákladů](#)  (396 Kb) 

Poslední aktualizace: 06/11/2020

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.